

Home>Wetgeving en jurisprudentie>EU-recht

EU-recht

De Europese Unie (EU) heeft een eigen rechtsstelsel en een eigen recht - de belangrijkste regels en beginselen zijn neergelegd in de oprichtingsverdragen. De EU kan wettelijke en wetgevingsbesluiten aannemen, die door de lidstaten moeten worden gerespecteerd en toegepast.

Het recht van de EU is juridisch bindend en beschikbaar voor het publiek in alle [officiële talen van de EU](#). Via de website [EUR-Lex](#) hebt u toegang tot de volledige tekst van rechtsdocumenten van de EU in al deze talen en kunt u zoeken naar bepaalde wetgeving.

Bronnen van het EU-recht

De twee belangrijkste bronnen van het EU-recht zijn: **het primaire recht** en **het afgeleide recht**.

Het primaire recht wordt gevormd door verdragen waarin het wettelijk kader van de Europese Unie is neergelegd. Afgeleid recht omvat wettelijke instrumenten die zijn gebaseerd op deze verdragen, zoals verordeningen, richtlijnen, besluiten en overeenkomsten. Daarnaast zijn er de algemene beginselen van het EU-recht, de door het Europees Hof van Justitie ontwikkelde [jurisprudentie](#) en het [internationaal recht](#).

Een onderscheidend kenmerk van het EU-recht is dat het rechtstreeks afdwingbaar is bij de rechtbanken van de EU-lidstaten ("directe werking") en dat de wetgeving van de EU-lidstaten kan worden geacht niet van toepassing te zijn als deze in strijd is met het EU-recht (de "voorrang" van het EU-recht).

Primaire EU-recht (de Verdragen)

Het primaire recht kan worden gezien als de belangrijkste rechtsbron van de Europese Unie. Het staat bovenaan de Europese rechtsorde en bestaat voornamelijk uit de volgende [verdragen](#):

de "oprichtingsverdragen": het [Verdrag betreffende de Europese Unie](#), het [Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#) en het [Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie](#),

de protocollen en bijlagen bij de Verdragen, de verdragen betreffende de toetreding van lidstaten tot de Europese Unie en andere verdragen.

Samen reguleren deze verdragen de verdeling van bevoegdheden tussen de EU en de lidstaten, het besluitvormingsproces binnen de EU, de bevoegdheden van de instellingen van de EU en de werkingssfeer van hun activiteiten op elk beleidsgebied.

De meest recente herziening van het primaire recht van de EU is tot stand gekomen bij het [Verdrag van Lissabon](#), dat in december 2009 in werking is getreden (de hierboven genoemde verdragen bevatten de door het Verdrag van Lissabon aangebrachte wijzigingen).

Afgeleid EU-recht (wetgeving, overeenkomsten enz.)

Het afgeleide recht omvat zogeheten unilaterale rechtshandelingen en overeenkomsten.

Unilaterale rechtshandelingen zijn hoofdzakelijk de rechtshandelingen die worden genoemd in artikel 288 van het

[Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie](#): verordeningen, richtlijnen, besluiten, adviezen en aanbevelingen. Daarnaast zijn er specifieke rechtshandelingen die zijn gebaseerd op eerdere verdragen: zo zijn op het gebied van strafzaken nog steeds 'kaderbesluiten' van toepassing (die zijn aangenomen voordat het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, toen de justitiële en politieke samenwerking in strafzaken een speciale status had – meer hierover kunt u vinden via de volgende link: [samenvattingen - strafzaken tot november 2009](#)). Wettelijk bindende rechtshandelingen die zijn aangenomen door middel van een wetgevingsprocedure (zoals verordeningen, richtlijnen en kaderbesluiten) worden wetgevingshandelingen of "wetgeving" genoemd.

Overeenkomsten omvatten internationale overeenkomsten, verdragen of conventies die door de Gemeenschap of de Europese Unie en een land of organisatie buiten de EU zijn gesloten, overeenkomsten tussen lidstaten en interinstitutionele overeenkomsten tussen de verschillende instellingen van de EU.

Samenvattingen van wetgeving en aanvullende informatie

De website van [EUR-Lex](#) bevat, naast de volledige tekst van alle rechtsdocumenten van de EU, ook "[Samenvattingen van de EU-wetgeving](#)" (een beknopt en vlot leesbaar overzicht van de belangrijkste aspecten van de wetgeving van de EU). Er zijn ongeveer tweeduizend samenvattingen van EU-wetgeving, verspreid over thematische gebieden die de [activiteiten van de EU](#) bestrijken. De thematische gebieden lopen uiteen van landbouw tot vervoer en de website bevat uitgebreide en geactualiseerde informatie over EU-wetgeving. Wat echter niet wordt bestreken zijn juridische besluiten die slechts een tijdelijk belang hebben, zoals besluiten over subsidies.

Bovendien wordt in de databank [EUR-Lex](#) alle ontwerpwetgeving tijdens het besluitvormingsproces van de instellingen van de EU gevolgd, en [Europe Direct](#) vult dit aan door gebruikersvriendelijke samenvattingen van soms heel lange en technische EU-wetgeving aan te bieden (en vragen van burgers over de EU te beantwoorden).

Laatste update: 07/10/2020

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.